

God jul!

Vi håper alle finner noe av interesse og til refleksjon i julenummeret. Tidsskriftet er i stor grad et dugnadsprosjekt. Verdien av prosjekter der den enkelte frivillig og uten vederlag bidrar til fellesskapets beste, faller ikke i økonomiske krisetider. Tvert imot blir det i slike tider ekstra synlig hva som er holdbart og vesentlig. Ved årets slutt ønsker vi å takke alle dem som har bidratt til 2008-årgangen ved å skrive, kommentere og diskutere. En spesiell takk til dem som har deltatt bak kulissene gjennom faglig vurdering og kvalitetssikring av artiklene (s. 2806–7).

Neste nummer av Tidsskriftet kommer 1. januar 2009. Redaksjonen ønsker bidragsytere og lesere god jul!

Charlotte Haug

Charlotte Haug
redaktør

Tidsskrift for Den norske legeforening

Legenes hus
Akersgata 2
Postboks 1152 Sentrum
0107 Oslo

Redaktør
Charlotte Haug

Medisinske redaktører
Are Brean
Michael Bretthauer
Odd Terje Brustugun
Trine B. Haugen
Åslaug Helland
Erlend Hem
Geir Jacobsen
Anne Kveim Lie
Siri Lunde
Preben Aavitsland

Redaksjonskomité
Guri Rørtveit (leder)
Lill-Tove Rasmussen Busund
Ola Dale
Karl Otto Nakken
Baard-Christian Schem
Annetine Staff
Terje Vigen
Marte Walstad

Faste medarbeidere
Anne Forus
Anne Langdalen
Guttorm Raknes
Jan Didrik Schjøtt
Kari Skinningsrud
Olav Spigset
Kari Tveito
Marit Tveito
Leiv Otto Watne
Ragnhild Ørstavik

Sentralbord 23 10 90 00
Redaksjon 23 10 90 50
Telefaks 23 10 90 40
www.tidsskriftet.no
E-post:
tidsskriftet@legeforeningen.no
nettredaksjonen@legeforeningen.no
annonser@legeforeningen.no

Redaksjonssjef
Anne Ringnes

Manuskriptredaktører
Åslaug Flo
Marit Fjellhaug Nylund
Raida Ødegaard

Bilderedaktør
Anne Gitte Hertzberg

Redaksjonssekretærer
Jorunn B. Kvarme
Gunn Marit Seberg
Liv Thier

Nettredaksjonen
Nettredaktør Stine Bjerkestrand
Kari Ekelund
Eline Feiring
Ine E. Furulund
Gro Rabben
Tengel Sandtrø
Karin Wallin
Stein Runar Østigaard

Markedsseksjonen
Markedssjef Ellen Bye Knutsen
Anne-Britt Dahl
Anneli Finne
Mira Østbye

Ytterligere informasjon bakerst i bladet

Foto Berit Roald/SCANPIX

Wergelands «gyldenlak»

Hva er så en «gyldenlak»? En blomst som Henrik Wergeland bruker i sitt mest kjente dikt. Dog finnes det fortsatt noen som antyder at det var hesten hans... Blomstens latinske navn er Cheiranthus cheiri, en gul eller mørkerød velduftende blomst, som trives i Sør-Europa, men som det er vanskelig å få til å trives her. Men Henrik, eller det var jo Amalie, fikk det til, og på nattbordet sto det et eksemplar våren 1845. Han vet han skal dø, og skriver:

*Gyldenlak, før Du din Glands har tabt,
da er jeg Det hvoraf Alt er skabt;
ja før Du mister din Krones Guld,
da er jeg Muld.*

Han dør 12. juli 1845. Men gyldenlakken hans finnes! Historien er som følger: Min tippipoldefar John Andreas Lie (1799–1882) var Wergelands lege. Han satt lite pris på at dikteren søkte råd hos «kvakksalversken» Mor Sæther. Hun dukker opp i hans siste «hospitaldikt»: «Mulig forvexling». Det begynner slik:

*Beholder Maanen, Poeter!
Dens Væsen er mig for flaut.
Min Maane er gamle Moer Sæther
i hendes snehvide skaut.*

At dr. Lie, etter 20 års legevirksomhet, først tok sin eksamen i 1848, skyldes at Mor Sæther i en av sine rettssaker forsvarte seg slik: «Skal dere dømme meg til vann og brød, får dere sannelig sperre inn dr. Lie også. Hvor lenge har ikke han drevet sin virksomhet uten eksamen!» Legen besøkte dikteren daglig, og en juni-dag i 1845 har han sin datter, Frederikke, med på sykebesøket. Henrik får fornyet sin opiatresept, og medikamentet lindret. Og – Frederikke får en burgunderrød gyldenlakk. Den tok tippoldemor vare på – og senere formødre har sørget for at den, i sin sølvramme, fortsatt er i god stand.

Halfdan Kierulf
hkierulf@online.no
Nevrologisk avdeling
Rikshospitalet

Hele diktet «Til min Gyldenlak» kan leses på side 2848. Mer om Wergeland på side 2875, 2887